

RADIOGRAFIA INOVĂRII SOCIALE ÎN ÎNGRIJIREA LA DOMICILIU DIN ROMÂNIA

SOCIAL INNOVATION IN HOME CARE IN ROMANIA

- Manager Laborator de Inovare Socială

**Laura
ISTRATE**

Lab manager - Dedication Lab, Federation of Social NGOs in Transylvania

*Dedication Lab - Federația ONG-urilor Sociale din Transilvania
Manager proiect "D-Care Labs - Crearea de laboratoare de inovare socială în domeniul îngrijirii la domiciliu pentru încurajarea antreprenoriatului social în Regiunea Dunării"- Federația ONG-urilor Sociale din Transilvania*

**Mariana
ȚINTĂREAN**

*Project manager
"D-Care Labs - Developing Labs to Facilitate Home Care Innovation and Entrepreneurship in the Danube Region" project, Federation of Social NGOs in Transylvania*

Rezumat. Articolul prezintă câteva aspecte legate de inovarea socială în domeniul îngrijirilor la domiciliu rezultate din experiența practică a implementării primului laborator de inovare socială din România - specializat pe tematica îngrijirilor la domiciliu din cadrul - Dedication Lab.

De asemenea, sunt prezentate date din raportul de țară referitor la îngrijirile la domiciliu elaborat în 2021 de Federația ONG-urilor Sociale din Transilvania, precum și studii de caz care reprezintă soluții de inovare în acest domeniu.

Cu aproape 4 milioane de vârstnici (+65 ani), furnizarea serviciilor de îngrijire la domiciliu în România întâmpină mai multe provocări: majoritatea populației vârstnice din România trăiește în zone rurale, unde acest tip servicii nu acoperă nevoia sau nu există deloc. Cererea de îngrijire în sistem rezidențial a crescut mai rapid decât oferta disponibilă de astfel de servicii, existând liste lungi de așteptare pentru a obține un loc în instituțiile specializate. Deși numărul de centre speciale a crescut în ultimii ani, taxele considerabile fac aceste servicii accesibile doar pentru vârstnicii care au pensii mari sau ale căror familii își permit să contribuie la plata acestor servicii.

Summary. The article presents some aspects related to social innovation in home care, practical experience in implementing the first social innovation laboratory in Romania - specialized in home care - Dedication Lab.

The paper presents a study about home care in Romania (2021) conducted by The Federation of Social NGOs in Transylvania as well as case studies representing innovation solutions in this field.

With almost 4 million elderly people (+65 years old), the provision of home care services in Romania faces several challenges: the majority of the elderly population lives in rural areas, where such services do not cover the need or do not exist at all, the demand for residential care has grown faster than the available supply, there are long waiting lists and high fees make the services accessible only for elderly people who have high pensions or whose families can afford to pay for them.

On the other hand, the vast majority of home care providers are NGOs that depend on the government subsidy but this is insufficient to provide high standards of services. In order to solve this problem, providers supplement their sources of funding from

Pe de altă parte, marea majoritate a furnizorilor de servicii de îngrijire la domiciliu sunt ONG-uri care depind de subvenția legală însă aceasta este insuficientă pentru servicii calitative. Pentru a păstra un standard calitativ, furnizorii își suplimentează sursele de finanțare din proiecte cu finanțare europeană sau din alte surse externe. Acest model financiar nu este însă sustenabil pe termen lung.

Pentru a răspunde acestor provocări, avem nevoie de inovație socială și de antreprenoriat social. În acest sens, proiectul "D Care Labs - Crearea de laboratoare de inovare socială în domeniul îngrijirii la domiciliu pentru încurajarea antreprenoriatului social în Regiunea Dunării" vine cu un mod de abordare diferit care presupune soluții inovative într-un mediu colaborativ și transdisciplinar.

Cuvinte cheie: inovare socială, antreprenoriat social, îngrijire la domiciliu, laborator de inovare socială, soluții.

1. Introducere

"Societățile inovatoare sunt societăți libere, în care oamenii sunt liberi să-și exprime dorințele și să caute satisfacerea acestor dorințe și unde mințile creative sunt libere să experimenteze,"¹

Acest material este un rezultat direct al experienței noastre din proiectul „D-Care Labs- Crearea de laboratoare de inovare socială în domeniul îngrijirii la domiciliu pentru încurajarea antreprenoriatului social în Regiunea Dunării” finanțat prin Programul Transnațional Dunărea. E un proiect complex cu o durată de 2 ani în care sunt implicate 10 țări și 14 parteneri (organizații non-guvernamentale, universități, laboratoare de inovare socială). Nevoia de la care s-a pornit a fost o problemă

European-funded projects or other external sources. However, this financial model is not sustainable in the long term.

To meet these challenges, we need social innovation and social entrepreneurship. In this sense, the project "D-Care Labs- Creation of social innovation labs in the field of home care to foster social entrepreneurship in the Danube Region" comes with a different approach involving innovative solutions in a collaborative and transdisciplinary environment.

Keywords: social innovation, social entrepreneurship, home care, social innovation lab, solutions.

Introduction

"Innovative societies are free societies, where people are free to express their desires and seek to satisfy those desires and where creative minds are free to experiment"¹

This material is a direct result of our experience in the project "D-Care Labs- Developing Labs to Facilitate Home Care Innovation and Entrepreneurship in the Danube Region " funded by the Danube Transnational Programme. It is a complex 2-year project involving 10 countries and 14 partners (NGOs, universities, social innovation labs). The need that led to the project was a common problem: lack of resources in the field of home care. Europe's ageing population means that home care services will be increasingly in demand. The solution proposed by the project has 2 clear components: innovation and social economy.

¹ Matt Riedly "Inovativă. Cum funcționează și de ce-i prieste libertatea? Nemira 2021

¹ Matt Riedly, How Innovation Works: And Why It Flourishes in Freedom

comună: lipsa de resurse în domeniul îngrijirii la domiciliu. Fenomenul de îmbătrânire a populației din Europa ne arată că serviciile de îngrijire la domiciliu vor fi din ce în ce mai solicitate. Soluția cu care a venit acest proiect are 2 componente clare: inovarea și economia socială.

În acest parteneriat avem țări mai avansate în domeniul serviciilor sociale, poate cu mai mult respect față de aceste nevoi și care au experimentat deja conceptul laboratoarelor de inovare socială. Avem însă și un grup din care fac parte țări precum România, Serbia, Bulgaria, Ungaria sau Moldova care testează soluții de inovare. Un mare avantaj este că putem face schimb de experiență între parteneri, atât prin întâlnirile regulate în cadrul proiectului, dar și prin atelierele de învățare coordonate de Universitatea Heidelberg din Germania. Toate aceste oportunități oferite prin proiect sunt extrem de utile însă demersul înființării unui laborator de inovare socială în domeniul îngrijirilor la domiciliu este provocator. Procesul de inovare necesită timp iar persoanele implicate trebuie să fie motivate pentru a putea investi timp personal în crearea unor soluții inovatoare.

2. Ce este inovarea socială?

Cea mai simplă definiție a inovației este cea oferită de G. Mulgan, Oxford Business School: „**idei noi care funcționează**”.

Inovarea socială reprezintă un domeniu relativ nou. O definiție simplă și de actualitate a inovării sociale este data de fi J.B. Taylor, care a definit acest tip de inovare ca fiind “un nou mod de

In this partnership we have countries that are more advanced in the field of social services, perhaps with more respect for these needs and more experienced with the concept of social innovation labs. We also have a group of countries such as Romania, Serbia, Bulgaria, Hungary or Moldova that are testing innovation solutions. A big advantage is that we can exchange experience between partners both through regular meetings within the project and through learning workshops coordinated by Heidelberg University in Germany. All these opportunities offered by the project are extremely useful, but setting up a social innovation laboratory in the field of home care is challenging. The innovation process takes time and the people involved need to be motivated to invest personal time in creating innovative solutions.

2. What is social innovation?

The simplest definition of innovation is that offered by G. Mulgan, Oxford Business School: “new ideas that work”.

Social innovation is a relatively new field. A simple and topical definition of social innovation is given by J.B. Taylor, who defined this type of innovation as “a new way of doing things with the explicit purpose of meeting a social need.

The European Commission defines social innovation as the development of ideas, services and models to better address social challenges, with the participation of public and private actors, including

a face lucrurile, cu scopul explicit de a răspunde unei nevoi sociale”.

Comisia Europeană definește inovarea socială ca dezvoltarea de idei, servicii și modele prin care pot fi mai bine abordate provocările sociale, cu participarea actorilor publici și privați, inclusiv a societății civile, cu scopul îmbunătățirii serviciilor sociale¹.

Cum funcționează inovația?

Principalul ingredient din rețeta secretă care duce la inovație este libertatea. Libertatea de a face schimb, de a experimenta, de a-ți imagina, de a investi, de a eșua; libertatea de a nu fi restricționat și îngrădit.

Așteptăm prea mult de la inovație în primii ani și prea puțin în următorii. În cazul nostru, când nu avem acoperire cu serviciile sociale de bază, inovația poate să însemne și să avem servicii sociale acolo unde ele nu sunt.

Inovația înseamnă utilizarea de resurse din ce în ce mai puține, nu mai multe, sustenabilitatea inovațiilor, dezvoltarea durabilă și cum se poate aplica în social.

3. Inovarea socială în România

Când vine vorba de inovare, începând cu anul 2014, România se află în mod constant la coada clasamentului în tabloul de bord al inovării europene², în categoria inovatorilor emergenți.

Dintre cele 16 ținte oficial asumate Prin Strategia Națională de Cercetare Dezvoltare (2014 - 2020), doar 3 sunt atinse, una este realizată parțial, iar 12 nu sunt realizate în ultimul an de

civil society, with the aim of improving social services.¹

How does innovation work?

The main ingredient in the secret recipe that leads to innovation is freedom. The freedom to exchange, to experiment, to imagine, to invest, to fail; the freedom not to be restricted and confined.

We expect too much from innovation in the early years and too little in the later years. In our case, when we are not covered by basic social services, innovation can also mean having social services where they are not.

Innovation means using less and less resources, not more, sustainability of innovation, sustainable development and how it can be applied in social.

3. Social innovation in Romania

When it comes to innovation, since 2014, Romania is consistently at the bottom of the European Innovation Scoreboard, in the category of emerging innovators.²

Out of the 16 targets officially assumed by the National Research and Development Strategy (2014 - 2020), only 3 are achieved, one is partially achieved and 12 are not achieved in the last year of implementation.³

¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1022&langId=en>

² https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard_ro

¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1022&langId=en>

² https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard_ro

³ <https://cursdeguvernare.ro/7-ani-de-strategie-nationala-de-cercetare-dezvoltare-si-inovare-doar-3-tinte-atinse-din-cele-16-asumate.html>

implementare¹.

Printre țintele nerealizate se numără și cea privind IMM care introduc produse sau servicii inovative. Conform datelor centralizate de Comisia Europeană², 4,63% din IMM-urile românești introduc produse sau servicii inovative, la distanță mare de ținta de 20%. Media UE este de 33,32%.

În lipsa unor modificări normative și bugetare semnificative, măsurile actuale nu sunt suficiente pentru a aborda subfinanțarea și problemele structurale care afectează sectorul cercetării și inovării.

4. Despre îngrijirea la domiciliu în România

În România, la 1 ianuarie 2020, au fost înregistrate 3.664.411 de persoane cu vârsta de peste 65 de ani, reprezentând 19% din populația rezidentă a țării (19.317.984). Dintre vârstnicii existenți, bărbații însumau 1.482.258 (15,7%), iar femeile 2.182.153 (22,1%). În plan teritorial, regiunea cu cei mai numeroși vârstnici, raportat la totalul populației rezidente sunt Sud-Muntenia și Sud-Vest Oltenia (cu 21% din total), urmate de Sud-Est (20,1%), Centru și Vest (18,6%) Nord-Est (18,3%), Nord-Vest (17,6%), cea mai „tânără” fiind regiunea București-Ilfov (16,6%). Județul cu populația cea mai îmbătrânită este Teleorman cu o pondere de 27,1% a populației vârstnice. Cel mai „tânăr” județ este

Among the unmet targets is the one on SMEs introducing innovative products or services. According to data centralised by the European Commission, 4.63% of Romanian SMEs introduce innovative products or services, far from the 20% target. The EU average is 33.32%.¹

In the absence of significant regulatory and budgetary changes, the current measures are not sufficient to address the underfunding and structural problems affecting the research and innovation sector.

4. Home care in Romania

In Romania, on 1 January 2020, 3,664,411 people over 65 years of age were registered, representing 19% of the country's resident population (19,317,984). Of the existing elderly, men numbered 1,482,258 (15.7%) and women 2,182,153 (22.1%). In territorial terms, the regions with the highest number of elderly people, in relation to the total resident population, are South-Muntenia and South-West Oltenia (with 21% of the total), followed by South-East (20.1%), Centre and West (18.6%), North-East (18.3%), North-West (17.6%), the “youngest” region being Bucharest-Ilfov (16.6%). The county with the oldest population is Teleorman with a 27.1% share of elderly population. The “youngest” county is Ilfov with 13.8%.²

In our country, long-term care is

¹ <https://cursdeguvernare.ro/7-ani-de-strategie-nationala-de-cercetare-dezvoltare-si-inovare-doar-3-tinte-atinse-din-cele-16-asumate.html>

² 2019 SBA# Fact Sheet Romania - europa.eu/https://ec.europa.eu › renditions

¹ 2019 SBA# Fact Sheet Romania - europa.eu/https://ec.europa.eu › renditions

² https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/persoanele_varstnice.pdf

Ilfov cu 13,8%.¹

În țara noastră, îngrijirea de lungă durată este orientată aproape exclusiv către îngrijirea informală. Modificarea normelor sociale în ultimii ani împreună cu fenomenul emigrării masive au condus la creșterea numărului de persoane vârstnice care trăiesc singure. Aceste persoane ar avea nevoie de îngrijire la domiciliu sau de îngrijire în sistem rezidențial. Furnizarea serviciilor de îngrijire la domiciliu este un proces dificil deoarece majoritatea populației vârstnice din România trăiește în zone rurale, unde acest tip servicii nu acoperă nevoia sau nu există deloc.

Accesul vârstnicilor la servicii de îngrijire socio-medicale la domiciliu este disproporționat la nivel național - există județe în care există servicii disponibile în 100% dintre localități (de ex. jud. Harghita) și județe în care nu există niciun serviciu de îngrijire (Vâlcea sau Călărași). Din perspectiva accesului pe termen mediu și lung la servicii, sudul și sud-estul României reprezintă regiunile cu cele mai puțin dezvoltate servicii de îngrijire la domiciliu.

Răspândirea serviciilor de îngrijire este condiționată de identificarea surselor de finanțare necesare și de susținerea autorităților publice pentru dezvoltarea infrastructurii necesare (cum ar fi existența unei bucătării pentru asigurarea unei mese zilnice). Astfel, în acele județe în care autoritățile publice au înțeles impactul acestor servicii în comunitate, numărul beneficiarilor de îngrijiri la domiciliu a crescut constant

almost exclusively oriented towards informal care. Changing social norms in recent years together with the phenomenon of massive emigration have led to an increase in the number of elderly people living alone. These people may need home care or residential care. The provision of home care services is a difficult process as the majority of the elderly population in Romania lives in rural areas where such services do not cover the need or do not exist at all.

The access of the elderly to socio-medical home care services is disproportionate at national level - there are counties where services are available in 100% of the localities (e.g. Harghita county) and counties where there are no care services at all (Valcea or Calarasi). In terms of medium and long-term access to services, the Southern and South - Eastern regions of Romania have the least developed home care services.

The spread of care services is conditional on the identification of the necessary sources of funding and support from public authorities for the development of the necessary infrastructure (such as the existence of a kitchen to provide a daily meal). Thus, in those counties where public authorities have understood the impact of these services in the community, the number of home care beneficiaries has been steadily increasing each year.¹

The home health care / palliative care sector is one with high growth po-

¹ https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/persoanele_varstnice.pdf

¹ <https://www.politicedesanatate.ro/ingrijirea-la-domiciliu-solutia-pentru-asistenta-pe-termen-lung-varstnicilor-din-romania>

în fiecare an¹.

Sectorul serviciilor de îngrijiri medicale/îngrijiri paliative la domiciliu este unul care are un potențial de creștere ridicat, datorită cererii mari (din sectorul public), aceste servicii fiind indispensabile pentru anumite categorii de consumatori/pacienți. În acest context, structura și mărimea pieței se poate modifica de la un an la altul, în funcție de finanțarea din Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate, prin casele de asigurări de sănătate și de intrările capitalului privat în acest sector².

Sistemul de îngrijire de lungă durată are nevoie de o îmbunătățire substanțială, fiind necesare schimbări de mentalitate și de abordare. Din cauza fragmentării sistemului în diviziuni de servicii de sănătate și sociale (lipsa abordării integrate a acestora), servicii destinate persoanelor cu dizabilități și servicii de îngrijire destinate persoanelor vârstnice, în funcție de împărțirea administrativă, accesul la servicii se face inegal. În plus, țara noastră se confruntă cu o dificultate majoră în recrutarea, instruirea și păstrarea numărului necesar de personal cu calificări adecvate pentru furnizarea de servicii în domeniul protecției persoanelor vârstnice, din cauza transferului semnificativ de resurse umane în alte țări europene care oferă salarii mult mai bine remunerate³.

tential, due to the high demand (from the public sector), as these services are indispensable for certain categories of consumers / patients. In this context, the structure and size of the market may change from one year to another, depending on the funding from the Single National Health Insurance Fund, through the health insurance companies and the inflow of private capital into the sector.¹

The long-term care system is in need of substantial improvement and changes in mentality and approach are needed. Due to the fragmentation of the system into divisions of health and social services (lack of integrated approach), services for people with disabilities and care services for the elderly, depending on the administrative division, access to services is unequal. In addition, our country faces a major difficulty in recruiting, training and retaining the necessary number of adequately qualified staff for the provision of services in the field of elderly care, due to the significant transfer of human resources to other European countries offering much better paid salaries.²

5. Dedication Lab - Romania's first social innovation lab for home care

In May 2021, the Federation of Social NGOs in Transylvania launched the first social innovation lab in the field of home care. We named it Ded-

¹ <https://www.politicesanatare.ro/ingrijirea-la-domiciliu-solutia-pentru-asistenta-pe-termen-lung-varstnicilor-din-romania/>

² http://www.consiliulconcurentei.ro/uploads/docs/items/bucket14/id14420/2019-02-21-nota_analiza_preliminar_serv_ingrijiri_medicale_publicare.pdf

³ http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMJS/Transparenta/2019/01022019_Proiect_Sectorial_Ingriji-

¹ http://www.consiliulconcurentei.ro/uploads/docs/items/bucket14/id14420/2019-02-21-nota_analiza_preliminar_serv_ingrijiri_medicale_publicare.pdf

² http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMJS/Transparenta/2019/01022019_Proiect_Sectorial_Ingriji-
[torii_Informali1.pdf](http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMJS/Transparenta/2019/01022019_Proiect_Sectorial_Ingriji-)

5. Dedication Lab – primul laborator de inovare socială în domeniul îngrijirilor la domiciliu din România

În mai 2021, Federația ONG-urilor Sociale din Transilvania lansa primul laborator de inovare socială în domeniul îngrijirilor la domiciliu. L-am denumit Dedication Lab pentru că acest domeniu înseamnă în primul rând dedicare iar acest nume ne ajută și în comunicarea în limba engleză.

Acest laborator de inovare socială finanțat prin proiectul *“D-Care Labs-Crearea de laboratoare de inovare socială în domeniul îngrijirii la domiciliu pentru încurajarea antreprenoriatului social în Regiunea Dunării”*, proiect co-finanțat prin fondurile Uniunii Europene (ERDF, IPA, ENI).

În faza de concepere a acestui proiect, dar poate mai ales în perioada de implementare ne-am dat seama că a vorbi despre inovare socială, laboratoare sau despre “design thinking” este destul de provocator. Cum putem comunica acest concept? Cum putem atrage participanți în laborator care doresc să inoveze? Cum putem avea rezultate palpabile care să justifice resursele umane, financiare dar și de timp pe care această abordare le cere? Cum putem face ca un laborator de inovare socială să fie sustenabil și după perioada de implementare?

În anul 2020 am avut oportunitatea de a participa la o conferință cu teme legate de îngrijirea vârstnicilor unde au participat oameni cu experiență relevantă în acest domeniu. Proiectul nostru a fost primit cu un oarecare scepticism deoarece în

ication Lab because this field means first of all dedication and this name also helps us to communicate in English.

This social innovation lab funded by the project “D-Care Labs -Developing Labs to Facilitate Home Care Innovation and Entrepreneurship in the Danube Region”, a project co-financed by European Union funds (ERDF, IPA, ENI).

During the conception phase of this project but perhaps especially during the implementation period we realized that talking about social innovation, labs or “design thinking” is quite challenging. How can we communicate this concept? How can we attract lab participants who want to innovate? How can we have tangible results that justify the human, financial and time resources that this approach requires? How can we make a social innovation lab sustainable beyond the implementation period?

In 2020 I had the opportunity to participate in a conference on home care where people with relevant experience in this field participated. Our project was received with some skepticism because the needs in this field are extremely high and innovation is perceived as an unnecessary thing. An important remark came from a specialist with more than 20 years of experience who told us: “innovation in this field is to have home care services in rural areas where they do not exist at all”.

Following our call for applications 32 people were interested in the programme proposed by Dedication Lab. These people have experience

acest domeniu nevoile sunt extrem de mari iar inovarea este percepută ca "un moft". O remarcă importantă a venit din partea unui specialist cu peste 20 de ani de experiență care ne-a spus următoarele: „inovarea în acest domeniu este să ai servicii de îngrijire la domiciliu în zone rurale unde nu există deloc”.

În urma apelului nostru de înscriere 32 de persoane au răspuns fiind interesate de programul propus de Dedicati-on Lab. Aceste persoane au experiență în domeniul social și vin din ONG-uri, autorități publice locale, psihologi.

Din cauza pandemiei activitățile din laborator au urmat un model hibrid (întâlniri fizice și online) iar metodele și instrumentele inovatoare utilizate în laborator (design thinking, business canva, miro, mentorat etc.) au fost adaptate în mod constant.

Design thinking

“Design Thinking este o abordare a inovației centrată pe oameni, care se inspiră din arsenalul designerilor pentru a integra nevoile oamenilor, posibilitățile tehnologice și cele necesare pentru succesul unui business.”¹

Ce reprezintă această metodă? Design thinking este proces iterativ care se bazează pe învățare experiențială, prototipare și testarea unor noi soluții cu diferiți utilizatori și grupuri de experți. La final, cele mai bune idei vor fi prezentate unor potențiali investitori sociali care pot sprijini financiar și logistic, transpunerea lor în realitate. La prima vedere majoritatea participanți-

in the social field and come from NGOs, local public authorities, psychologists.

Due to the pandemic the lab activities followed a hybrid model (physical and online meetings) and the innovative methods and tools used in the lab (design thinking, business canva, miro, mentoring etc.) were constantly adapted.

Design thinking

“Design thinking is a human-centered approach to innovation that draws from the designer’s toolkit to integrate the needs of people, the possibilities of technology, and the requirements for business success.”¹

What is this method? Design thinking is an iterative process based on experiential learning, prototyping and testing new solutions with different users and expert groups. At the end, the best ideas will be presented to potential social investors who can support financially and logistically their translation into reality. At first glance most participants thought of a social innovation lab as a training programme where their role is mostly passive. Over the course of the workshops, it became clearer that an innovation process involves more: researching, interviewing, debating with fellow group members the needs in the field, looking for solutions, testing, improving your idea and shaping it into a form suitable to be presented to potential investors. It was also important to take a step towards the business community, in

¹ Tim Brown, CEO al IDEO

¹ Tim Brown, Executive Chair of IDEO

lor au crezut că un laborator de inovare socială este un program de formare în care rolul lor este de cele mai multe ori pasiv. De-a lungul atelierelor a devenit mai clar faptul că un proces de inovare presupune mai mult: să cercetezi, să iei interviuri, să dezbați cu colegii de grupă nevoile din domeniu, să cauți soluții, să testezi, să îmbunătățești ideea ta și să îi dai o formă pretabilă pentru a fi prezentată unor potențiali investitori. A fost important să facem un pas și către comunitatea oamenilor de afaceri, în acest sens încheind un parteneriat cu Pro Afaceri Brașov care va oferi mentorat și consultanță participanților din cadrul laboratorului. Ideile cele mai bune din laborator vor fi sprijinite și financiar de potențiali investitori sociali. Un alt demers util a fost organizarea unui curs de antreprenor în economie socială susținut de Fundația "Alături de Voi" România.

Ideile dezvoltate în cadrul Dedication Lab trebuie să îndeplinească câteva condiții: să se încadreze în domeniul îngrijirilor la domiciliu, să fie inovative, să poate fi transpuse într-un plan de afaceri cu șanse de finanțare.

Exemple de idei dezvoltate în cadrul laboratorului de inovare socială

Muzeu senzorial cu un apartament experiențial dedicat îngrijirii la domiciliu pentru persoane nevăzătoare.

Această idee este axată pe educație și conștientizare cu privire la nevoile persoanelor cu deficiențe de vedere. Problema identificată este că îngrijitorii nu înțeleg nevoile acestor persoane și de multe ori nu le oferă un cadru în care să învețe să devină

this sense we have concluded a partnership with "Pro Business" Brașov that will provide mentoring and advice to the participants of the workshop. The best ideas from the lab will also be financially supported by potential social investors. Another useful step was the organisation of a social economy entrepreneur course supported by the "Alături de Voi" Foundation.

The ideas developed in the Dedication Lab must meet a few conditions: they must be in the field of home care, innovative, and able to be translated into a business plan with a chance of funding.

Examples of ideas developed in the Social Innovation Lab

Sensory museum with an experiential apartment dedicated to home care for visually impaired people.

This idea is focused on education and awareness-raising about the needs of visually impaired people. The problem identified is that care-takers do not understand the needs of these people and often do not provide a setting in which they can learn to become independent. In most cases, care-takers have no special training and need counseling. In many cases they face burn-out.

The sensory museum apartment will allow a better understanding of the needs of the visually impaired, what life is like for them and what the challenges are. Any interested person (care-taker, social work student or teacher, public authority representative / employ-

independente. În majoritatea cazurilor, îngrijitorii nu au niciun fel de pregătire specială și au nevoie de consiliere. În multe cazuri se confruntă cu epuizarea.

Apartamentul din cadrul muzeului senzorial va permite o mai bună înțelegere a nevoilor persoanelor cu deficiențe de vedere, a modului în care este viața lor și care sunt provocările. Orice persoană interesată (îngrijitor, student sau profesor de asistență socială, reprezentant/angajat al autorității publice sau orice altă persoană interesată) va putea experimenta cum este să fii nevăzător și să ai nevoie de îngrijire. Acolo, ei pot experimenta cum să gătească, să studieze, să folosească baia, să se îmbrace, să plătească facturi, să comunice sau alte activități pe care o persoană nevăzătoare trebuie să le desfășoare pentru a-și trăi viața.

Senior connection Point- Digitalizare pentru seniori

“Connection Point” este un proiect care își propune dezvoltarea unor competențe digitale pentru seniori. Vârșnicii vor fi sprijiniți în utilizarea calculatoarelor și a internetului pentru a face plăți online, pentru a programa o vizită la medic și pentru a comunica cu familia și prietenii lor.

6. Concluzii:

În ceea ce privește inovarea în general este nevoie de un mediu prietenos și de crearea unor structuri noi de guvernare care să acționeze pentru a sprijini inovatorii.

Considerăm că este important să profităm de noile tehnologii pentru

ee or any other interested person) will be able to experience what it is like to be blind and in need of care. There, they can experience how to cook, study, use the bathroom, get dressed, pay bills, communicate or other activities that a blind person needs to do to live their life.

Senior connection Point - Digitalization for seniors

“Connection Point” is a project that aims to develop digital skills for seniors. Seniors will be supported in using computers and the internet to make online payments, schedule a medical appointment and communicate with their family and friends.

6. Conclusions

In terms of innovation in general there is a need for a friendly environment and the creation of new governance structures that work to support innovators.

We believe it is important to take advantage of new technologies to create sustainable businesses. Social innovators ideally need a share of seed funding. Local innovation needs social innovation labs to support start-ups. Social innovations need additional sources of co-funding alongside public grants and own contributions.

A specific environment for social innovation is needed by promoting social innovation ecosystems with concerned partners from civil society, business, politics and science. However, infrastructure must be different from technological or

a crea afaceri durabile. Inovatorii sociali au în mod ideal nevoie de un procent din finanțare din faza de lansare. Inovarea locală are nevoie de laboratoare de inovare socială pentru a sprijini lansarea de start-up-uri. Inovațiile sociale necesită surse suplimentare de co-finanțare, alături de subvenții publice și contribuții proprii.

Este necesar un mediu specific pentru inovare socială prin promovarea ecosistemelor de inovare socială cu parteneri preocupați de societatea civilă, economie, politică și știință. Cu toate acestea, infrastructura trebuie să fie diferită de infrastructura tehnologică sau economică din cauza necesității de a debloca și exploata potențialul întregii societăți. Un mediu inovator, susținut de noi structuri de guvernare și politici publice, are nevoie de contribuția mediului legislativ, în special în ceea ce privește sprijinul politic local, ce oferă spațiu pentru a experimenta inovare¹.

Accesul la finanțarea pentru inovare este esențial pentru transpunerea noilor idei în inovații².

economic infrastructure because of the need to unlock and exploit the potential of the whole society. An innovative environment, supported by new governance structures and public policies, needs the contribution of the regulatory environment, especially in terms of local political support, which provides space to experiment with innovation.¹

Access to funding for innovation is essential for translating new ideas into innovation.²

¹ <http://resurseumanecompetitive.fundatiaorizont.ro/wp-content/uploads/2019/05/Ghid-Inovare-SOCIAL%C4%82-1.pdf>

² https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/file_import/european-semester_thematic-factsheet_research-innovation_ro.pdf

¹ <http://resurseumanecompetitive.fundatiaorizont.ro/wp-content/uploads/2019/05/Ghid-Inovare-SOCIAL%C4%82-1.pdf>

² <http://resurseumanecompetitive.fundatiaorizont.ro/wp-content/uploads/2019/05/Ghid-Inovare-SOCIAL%C4%82-1.pdf>